

An vino in-
sit aqua ex-
perimentum
pulchrum.

mentoprehendunt, an aquis vinum fuerit in-
fufcatum, vt Plautino vtar vocabulo. Malum in
vas injiciunt, aut pyrum fylueftre, & fi quidem
fupernatauerit, vinum effe purum fignificat: fi ve-
rò mergatur, aquam habere. Sed hoc ad noftro vi-
norum fecreta transferendum erat.

Arboris Pyri, eiufque pomi, cura, auxilia, &
fecreta. Cap. V.

Quibus lo-
cis gaudeat
pyrus.

PYrus frigidis, humidis ac vberibus locis
fumme gaudet, quemadmodum fcribit Dio-
phanes, rei agrariae apud Græcos doctior infignis.
Gaudet etiam planis, in quibus latior educatur.
Palladius tale folum ei deftinat, quale vinetis cõ-
uenit: nimirum latum & non impeditum. Pro-
uenit hæc arbor femine, plâta, & infitione. Quod
tamen intereft, ficuti poft Plinium idem adnotat
Palladius. Nam fi quis pyrorum femen fpargat,
nafci quidem neceffe eft, natura originem fuam
refouente: cuius æternitati nulla tarditas poteft
adferre faftidium. Sed homini, cui, Hippocrate
tefte, vita breuis effe folet, hoc expectare longum
eft: cum & ferò ita veniant fructus, & à generis
fui nobilitate decedant. Quæ fua planta feritur
arbor, dulcedinem ac teneritatem retinet, diu ta-
men feruata non durat. Quæ infitione compara-
tur, moram ætatis fuftinet. Crebris foffionibus,
& humore frequenti pyrum gaudere, autor eft
Palladius: nam ita vegetior euadit, ac melius pro-
ficat: vfque adeò, vt tempore quo florere confue-
uit nihil de prolato flore depereat, fi eam tunc
foffor adiuuerit. Primos fructus, Plinio autore,
facile perdit, fi cum defloruerit, vel in florem de-
fatifcit, protinus fequantur imbres, aut nubilum
fiat

Quibus mo-
dis proueni-
at pyrus.

Pyrus fata
quid diftet
ab infita.

Summe notan-
da pro flore.
te & deflo-
rente pyro.

fiat, austrinumue cœlum. Iuuabis plurimum si De stercore
interiecto anno qualelibet lætamen ei adiungas. pyris apto.

Sed bubulum spissâ & grauiâ poma, vt loquitur
Palladius, creare solet. Sunt qui cinerem misceât,
hinc existimantes pyris argutiores sâpores con-
trahi. Non duxi omittendum, quod pyro vita
breuior esse solet, quàm pyrastro : quæ pyrus fie-
ri recusât, & si ex vitiata pyro bene nascatur, vt **Remedium**
tradit Theophrastus. Si sterilis fuerit pyrus & lâ- **sterilis pyri.**
guida, fecundabitur eo artificio quod superius
expressimus. Plerique vbi adoleuerit arbuscu-
la, altè solèt ablaqueare, ex Columellæ præcepto,
& iuxta radicem truncum findere, ac fissuræ cune-
um tædæ pineæ, aut ex fago vel quercu, vt vult
Palladius, adigere, atq; ita obruere. Si lapidosos
fructus emittit, iubet Quintilliorum agricultura

arborè ad imas vsque radices detegi, & quicquid
lapidosum inuenietur, secerni ac excludi : altera
terra cribro excreta, alterius loco suffusa, & addi-
to stercore reposita. Quod summè proderit, si ri-
gare nō cessaueris. Si dulciora & copiosiora pyra
arborem tibi exhibere voles, trunco proximè ra-
dicem terebrato, cuneum ex fago, vel quercu, vt
fructum.

longè antè Palladium scripsit Græcus Diophan-
es, defiges, aut vini fæcem nudatis radicibus in-
stillabis. Si dum floret ægrotabit, curabis fæce vi-
ni veteris affusa radicibus ablaqueatis per tridu-
um, regesta tum demum terra. Si à vermibus infe-
stentur arbor & fructus, radicibus felle bubulo,
vel taurino, frequenter imbutis & perunctis, mo-
rientur omnes, ac in posterum gigni prohibebun-
tur. Sunt alia arboris huius auxilia & secreta,
ex præcedentibus capitibus, & sequentibus eru-
enda, ne sim repetendo molestus. Moro infusa, ru-
bicun-

Ne lapido-
sos fructus
pariat py-
rus.

Vt pyrus co-
piosum &
dulcem ferat
fructum.

Remedium
ægrotantis
pyri in flore
aut à vermi-
bus infesta-
te.

bicun-

Pyra quomo bicunda pyra feret, vt Tarentinus tradit. Modū
do fiat rubi- effigiandi pyri in quas volueris formas, requires
cunda & ef. ex precedenti capite & sequentibus. Sed de parē-
figiata. te arbore satis superest vt eius sobolē aggredia-
mur: quæ hodie apud nos vsqueadē creuit, &
tot infitionum adulteratis coniugijs tam fœcūda
ac multiplex euasit, vt singillatim persequi, sanē
quàm difficile putem. Quò fit, vt ad pyrorum cō-
dituram, repositionem & custodiam me cōferre

Quando &
quomodo le-
genda ac cu-
stodienda
pyra.

cogar. Legenda sunt pyra eo modo quo mala, eā-
que methodo, nimirum die sereno, & blanda ma-
nu ne vulnerentur, caducis & vitiatīs, à fanis &
integrīs seclūsis, decreſcente Luna, & vegeto Solis
calore. Quod vbi factum erit, in picato vase dili-
genter includentur: cuius os deorsum reclinabi-
tur, atq; breui scrobe eo loco obruetur circa quē
perennis aqua decurret. Hoc Palladij est consiliū
& præceptum. Democritus optimē seruari affir-

Varij modi
reponendo-
rum pyrorū.

mat, si illitis pice furculis vel pediculis suspendā-
tur. Alij sapa, vel passo, aut dulci vino mersa, va-
sis plenis custodiunt. Sunt qui inter scobes obru-
ant. Pleriq; siccatis frondibus iuglandis inuoluta
reponunt. Nonnulli in vinaceis discreta, ne se cō-
tingant, sepeliunt. Rustici inter paleas aut fru-

Notāda pro
custodiendis
pyris.

menta seruant. Alij statim lecta cum tenacibus
suis, vt loquitur Palladius, picatis vrceis condūt
& oribus vasculorum gypso vel pice clausis, sub
diuo obruta, sabuloue tegunt. Seruantur omniū
optimē, vt reliqui fructus, melle: modò non se
contingant. Fit vinum è pyris, perinde atque ex

Vinum pyra-
ceum.

malis, quod nostrates pyraceum nuncupant. Cu-
ius modum require ex precedenti capite, & alia
pleraque huic pyrorum historiæ valde affinia &
consentanea.

Arbo-